

หลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้นทางการบริหารเภสัชกิจ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเภสัชกรรม

1. รหัสหลักสูตร CPAT502
2. ชื่อหลักสูตร
ชื่อภาษาไทย หลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้นทางการบริหารเภสัชกิจ การนำนโยบายสู่การปฏิบัติและการประเมินผลนโยบาย
ชื่อภาษาอังกฤษ Short Course Training Program in Pharmacy Administration on Policy Implementation and Evaluation
3. ชื่อประกาศนียบัตร
ชื่อภาษาไทย ประกาศนียบัตรวิชาชีพเภสัชกรรม (การนำนโยบายสู่การปฏิบัติและการประเมินผลนโยบาย)
ชื่อภาษาอังกฤษ Certificate in Pharmacy Administration (Policy Implementation and Evaluation)

4. หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

วิทยาลัยการบริหารเภสัชกิจแห่งประเทศไทย และคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5. ปรัชญาหลักสูตร/ลักษณะกระบวนวิชา

การบริหารเภสัชกิจมีพัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปตามบริบทแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมตลอดเวลา การปฏิบัติต้องอาศัยความรู้และทักษะการบูรณาการเภสัชศาสตร์ร่วมกับศาสตร์สาขาอื่นในการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยและประชาชนให้สามารถเข้าถึงยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพเมื่อต้องการและมีการใช้อย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด วิทยาลัยการบริหารเภสัชกิจแห่งประเทศไทย สภาเภสัชกรรม ตระหนักถึงความเป็นพลวัตของบทบาทเภสัชกรในการจัดการอุปสงค์และอุปทานด้านยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพตลอดห่วงโซ่คุณค่าเภสัชกรรมในระบบสุขภาพให้บุคลากรทางการแพทย์และประชาชน ผลิตภัณฑ์สุขภาพ การบริการสุขภาพ รวมถึงข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง เป็นผลให้เภสัชกรผู้ปฏิบัติในบทบาทหน้าที่ดังกล่าวทั้งในหน่วยงานของรัฐและเอกชน มีความจำเป็นต้องเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านบริหารเภสัชกิจอย่างต่อเนื่อง จักเป็นประโยชน์ให้ระบบยาและสุขภาพมีการพัฒนาไปอย่างมั่นคง เป็นผลดีต่อเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดีของสังคมต่อไป

การนำนโยบายสู่การปฏิบัติและการประเมินผลนโยบายด้านยาและสุขภาพ (implementation and evaluation of pharmaceutical and health policy) มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของเภสัชกรในการดำเนินงาน ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานเภสัชกรรมและระบบสุขภาพให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพในการดูแลผู้ป่วยและประชาชนให้มีความปลอดภัยในการใช้ยา ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ ตลอดจนการมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีในสังคม เภสัชกรจึงต้องมีความรู้ ความสามารถในเรื่อง นโยบายด้านยาและสุขภาพ ระบบนิเวศในการนนโยบายสู่การปฏิบัติ และความซับซ้อนของการดำเนินงาน การสื่อสารนโยบาย การขับเคลื่อนและการต่อรองเชิงนโยบาย การวางแผนและการติดตาม และเครื่องมือประเมินผลน่านโยบายสู่การปฏิบัติ การเสริมพลังแก่บุคลากรและประชาชน

วิทยาลัยการบริหารเภสัชกิจแห่งประเทศไทย จึงได้จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมการบริหารเภสัชกิจระยะสั้นนี้ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมสถาบันหลักและสถาบันสมทบในการจัดทำโครงการฝึกอบรมด้านการบริหารเภสัชกิจเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพและความเชี่ยวชาญให้แก่เภสัชกรต่อไป

6. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อเสริมศักยภาพและความเชี่ยวชาญให้แก่เภสัชกรในการนำนโยบายด้านยาและสุขภาพสู่การปฏิบัติ

7. กำหนดการเปิดอบรม

ระยะเวลาการฝึกอบรม 4.5 เดือน

8. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes, PLOs)

8.1 สาขาความเชี่ยวชาญ

- ด้านการจัดการนวัตกรรมด้านยา
- ด้านการจัดการระบบอุปทานด้านยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ
- ด้านการประเมินเทคโนโลยีด้านสุขภาพและการจัดการสิทธิประโยชน์ของประชาชนทางเภสัชกรรม
- ด้านเภสัชสารสนเทศและการจัดการข้อมูล
- ด้านการออกแบบระบบและบริหารนโยบายด้านยาและสุขภาพ

8.2 Core competency (CC) ของหลักสูตร (LEAD) เมื่อเรียนหลักสูตรนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

- Lead & Entrepreneurship: decision making, leadership and management, system thinking, design thinking, critical thinking, problem solving
- Professionalism Liaison: policy communication, advocacy, negotiation
- Envision global perspective: learn and build on various cultural and community norms
- Professionalism Anchor: governance, health and well-being mindset
- Digital Transformation: digital literacy, digital governance, data management

8.3 Functional competency (FC) ของหลักสูตร เมื่อเรียนหลักสูตรนี้แล้ว ผู้เรียนสามารถ

FC1: วิเคราะห์นโยบายและผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินนโยบาย

FC2: พัฒนาแนวทางการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

FC3: จัดทำแผนติดตามและส่งเสริมการดำเนินงานตามนโยบาย

FC4: ออกแบบการประเมินผลการดำเนินนโยบาย

9. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

9.1 เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม

9.2 เป็นเภสัชกร ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานรัฐ หรือ เอกชน

9.3 มีประสบการณ์ทำงาน ไม่น้อยกว่า 1 ปี

9.4 มีความพร้อมในการพัฒนาตนเองเพื่อนำความรู้และทักษะไปขับเคลื่อนเพื่อพัฒนางานที่เภสัชกรรับผิดชอบ

9.5 สามารถเข้ารับการอบรมและทำงานส่งได้ตลอดหลักสูตร

10. การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วน และหน่วยงานต้นสังกัดมีหนังสือให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้เข้ารับการอบรม

11. โครงสร้างหลักสูตร

11.1 ระยะเวลาการฝึกอบรม

ไม่น้อยกว่า 18 สัปดาห์ มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต (เป็นภาคทฤษฎีไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต ปฏิบัติการไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต และฝึกปฏิบัติวิชาชีพไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต)

11.2 เนื้อหาในหลักสูตร

ลักษณะการสอน	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์
ทฤษฎี	<ul style="list-style-type: none"> - Landscape of pharmaceutical and health policy - Ecosystem of policy implementation - Implementation science / theories and frameworks of implementation research - Policy communication, advocacy and negotiation - Implementation plan, monitoring, support & empowerment, and strategies to enhance effective implementation - Program evaluation / theories, methods and tools for evaluation of pharmaceutical and health policy 	30 ชั่วโมง
ปฏิบัติการ	<ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบแบบฝึกหัดที่กำหนด ได้แก่ policy and stakeholder analysis, implementation plan, policy communication and advocacy, evaluation plan 	510 ชั่วโมง
ฝึกปฏิบัติวิชาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - Implementation and/or evaluation proposal development, data collection, analysis, discussion and final report 	
รวม 18 สัปดาห์		540 ชั่วโมง

11.3 การวัดผลการฝึกอบรม

การประเมินผลระหว่างการศึกษาฝึกอบรม และ/หรือการนำเสนอผลการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย และ/หรือการประเมินทักษะการฝึกปฏิบัติ และ/หรือการสอบข้อเขียน

การประเมินผลงานพิจารณาจาก

- 1) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)
- 2) การนำเสนอและการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 3) ชิ้นงานสุดท้ายที่ได้รับมอบหมาย

LEAD competency / Functional competency	วิธีการวัดและประเมินผล
LEAD & Entrepreneurship: decision making, leadership and management, system thinking, design thinking, critical thinking, problem solving	การอภิปราย Case study ผลงานที่ได้รับมอบหมาย
L: policy communication, advocacy, negotiation	ผลงานที่ได้รับมอบหมาย การนำเสนอและการอภิปราย
E: learn and build on various cultural and community norms	การนำเสนอและการอภิปราย การประยุกต์ใช้แนวคิดในงานที่ได้รับมอบหมาย
A: governance, health and well-being mindset	การนำเสนอและการอภิปราย
D: digital literacy, digital governance, data management	Case study ผลงานที่ได้รับมอบหมาย
FC1: วิเคราะห์นโยบายและผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินนโยบาย	ผลงานที่ได้รับมอบหมาย
FC2: พัฒนาแนวทางการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ	ผลงานที่ได้รับมอบหมาย
FC3: จัดทำแผนติดตามและส่งเสริมการดำเนินงานตามนโยบาย	ผลงานที่ได้รับมอบหมาย
FC4: ออกแบบการประเมินผลการดำเนินนโยบาย	ผลงานที่ได้รับมอบหมาย

11.4 การสำเร็จการฝึกอบรม

สถาบันหลักเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การสำเร็จการฝึกอบรม ทั้งนี้ต้องผ่านความเห็นชอบจากวิทยาลัยการบริหารเภสัชกิจแห่งประเทศไทย

- 1) ได้คะแนนรวมอย่างน้อยร้อยละ 70 ของคะแนนทั้งหมด
- 2) มีระยะเวลาการเข้าเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด

12. ค่าลงทะเบียนการอบรม

ค่าลงทะเบียนอบรมระยะสั้นตลอดหลักสูตร 30,000 บาท/คน/หลักสูตร

ค่าลงทะเบียนเฉพาะภาคทฤษฎี 1,000 บาท/วัน/คน และค่าลงทะเบียนเฉพาะภาคปฏิบัติเพิ่มเติมจาก

ค่าลงทะเบียนภาคทฤษฎี 25,000 บาท/คน/หลักสูตร

13. การรับประกาศนียบัตร

หลังจากผู้เข้ารับการอบรมผ่านการประเมินแล้ว จะได้รับใบประกาศนียบัตรจากคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และได้หน่วยกิตการศึกษาต่อเนื่องจากการเข้าอบรม (CPE) ตามเกณฑ์ของสภาเภสัชกรรม และหากเภสัชกรที่ผ่านการอบรมฯ มีความประสงค์ขอรับใบประกาศนียบัตรจากสภาเภสัชกรรม ให้ติดต่อด้วยตนเอง และชำระค่าธรรมเนียมใบประกาศนียบัตร ฉบับละ 500 บาท และค่าจัดส่งทางไปรษณีย์ฉบับละ 50 บาท รวมจำนวนเงิน 550 บาท

14. ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและวิทยากร

14.1 ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

รศ.ดร.ภก.สุรศักดิ์ ไชยสงค์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม surasak.c@msu.ac.th

14.2 ผู้สอนและวิทยากร

ผศ.ดร.ภญ.นิตดา เกียรติยิ่งอังสุลี	ผู้จัดการศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา
รศ.ดร.พญ.ศิรินาถ ตงศิริ	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ภก.สุภานัย ประเสริฐสุข	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองบัวลำภู
ภญ.ชุติมาภรณ์ ไชยสงค์	โรงพยาบาลมหาสารคาม
รศ.ดร.ภก.สุรศักดิ์ ไชยสงค์	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผศ.ดร.ภญ.ชนัดดา พลอยล้อมแสง	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รศ.ดร.ภญ.กฤษณี สระมณี	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผศ.ดร.ภก.สมศักดิ์ อภาศรีทองสกุล	คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

15. กำหนดการอบรม

รายละเอียดตามแผนการอบรม แบบ hybrid มีการอบรมทั้ง online & onsite

แผนการอบรม Policy Implementation and Evaluation (PIE)

รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 22 พฤษภาคม – 30 กันยายน 2567

Preparation to the course

22-24 พฤษภาคม 2567 เป็นการแนะนำระบบ เตรียมความพร้อมและมอบหมายการศึกษา materials ประกอบการอบรมก่อน module 1 โดย รศ.ดร.ภก.สุรศักดิ์ ไชยสงค์ แบบ online

Module 1: ภาคทฤษฎี 1 แบบ onsite ที่คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วันที่	หัวข้อ	ชม.ทฤษฎี	วิทยากร
27 พค. 9.00-10.00 น.	1. Course introduction / Introduction to policy implementation and evaluation (concepts/frameworks and policy process)	1	รศ.ดร.สุรศักดิ์
10.00-12.0 น.	2. Pharmaceutical and health policy (current situation and trend, landscape and ecosystem)	2	ผศ.ดร.ชนัดดา
13.00-16.00 น.	3. Implementation science – theories and frameworks of implementation research	3	รศ.ดร.ศิรินาถ
28 พค. 9.00-12.00 น.	4. Stakeholder analysis and engagement	3	ผศ.ดร.สมศักดิ์
13.00-16.00 น.	5. Policy communication, advocacy and negotiation	3	ผศ.ดร.นัยดา
29 พค. 9.00-12.0 น.	6. Implementation strategy and plan (strategies to enhance effective implementation & plan for monitoring, support and empowerment)	3	รศ.ดร.สุรศักดิ์
13.00-14.30 น.	7. Case studies on policy implementation 7.1. Province/Community: RDU and other policies	1.5	ภก.สุภณัย
14.30-16.00 น.	7.2. Hospital: RDU/AMR and other policies	1.5	ภญ.ชุตติมา ภรณ์
รวม		18	

Module 2: ปฏิบัติการ/ฝึกปฏิบัติ 1 แบบ hybrid (online / onsite)

วันเวลา	หัวข้อ	ชม.ปฏิบัติ	วิทยากร
30 พค. – 9 มิย.	L1) Identification of landscape/ecosystem of pharmacy and health policy & stage of policy process <i>[7 มิย. 13.00-16.00 น. – Presentation and discussion]</i>	30	ผศ.ดร.ชนัดดา
10 – 23 มิย.	L2) Stakeholder engagement and analysis <i>[21 มิย. 13.00-16.00 น. – Presentation and discussion]</i>	60	ผศ.ดร.สมศักดิ์
24 มิย. – 14 กค.	L3) Policy communication and advocacy <i>[12 กค. 13.00-16.00 น. – Presentation and discussion]</i>	90	รศ.ดร.สุรศักดิ์
15 กค. – 4 สค.	L4) Strategies for effective implementation <i>[2 สค. 13.00-16.00 น. – Presentation and discussion]</i>	90	รศ.ดร.สุรศักดิ์

วันเวลา	หัวข้อ	ชม.ปฏิบัติ	วิทยากร
5 – 25 สค.	L5) Planning implementation activities & monitoring/support <i>(23 สค. 13.00-16.00 น. – Presentation and discussion)</i>	90	รศ.ดร.สุรศักดิ์
รวม		360	

งานมอบหมายการฝึกปฏิบัติแต่ละหัวข้อ

Module 3: ภาคทฤษฎี 2 แบบ onsite ที่คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วันที่	หัวข้อ	ชม.ทฤษฎี	วิทยากร
26 สค. 9.00-12.0 น.	8. Program evaluation (concepts/models, process and evaluation framework)	3	รศ.ดร.สุรศักดิ์
13.00-16.00 น.	9. Program performance indicators and measures (quantitative and qualitative)	3	รศ.ดร.กฤษณี
27 สค. 9.00-12.00 น.	10. Qualitative methods and techniques to understand context and insightful data for evaluation	3	รศ.ดร.กฤษณี
13.00-14.30 น.	11. Case studies on evaluation of pharmacy policy 11.1.RDU/AMR, telepharmacy, pharmacy services	1.5	รศ.ดร.สุรศักดิ์
14.30-16.00 น.	11.2.RDU community, primary care pharmacy	1.5	รศ.ดร.สุรศักดิ์
รวม		12	

Module 4: ปฏิบัติการ/ฝึกปฏิบัติ 2 แบบ hybrid (online / onsite)

วันเวลา	หัวข้อ	ชม.ปฏิบัติ	วิทยากร
28 สค. – 13 ก.ย.	L6) Testing implementation strategies <i>[6 กย. 13.00-16.00 น. – Presentation and discussion]</i>	60	รศ.สุรศักดิ์
14 – 25 กย.	L7) Evaluating implementation effectiveness <i>[20 กย. 13.00-16.00 น. – Presentation and discussion]</i>	60	รศ.กฤษณี
26-30 กย.	L8) Presentation and summary <i>[26-30 กย. สรุปการเรียนรู้ onsite ที่คณะเภสัชศาสตร์ มมส]</i>	30	คณาจารย์
รวม		150	

งานมอบหมายการฝึกปฏิบัติแต่ละหัวข้อ